Beslissing 2012-24 van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

E. C.

tegen

Het Laatste Nieuws en Jurgen Eeckhout, journalist

Met een brief van 16 maart 2012 dient Erik C. klacht in tegen Het Laatste Nieuws en tegen journalist Jurgen Eeckhout. Aanleiding is een artikel in de krant van 1 maart 2012 met als titel 'Beroepsoplichter 4 jaar cel in'. Geert Van Hecke, redactiemanager van Het Laatste Nieuws heeft hierop op 23 april 2012 per brief geantwoord, waarop C. op 14 mei 2012 schriftelijk heeft gerepliceerd.
De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek is op 27 augustus 2012 samengekomen. C. was in persoon aanwezig, samen met zijn raadsman Steven Vermandel. Voor Het Laatste Nieuws waren redactiemanager Geert Van Hecke en journalist Jurgen Eeckhout aanwezig.

DE FEITEN

Op 1 maart 2012 publiceert Het Laatste Nieuws een artikel met als titel 'Beroepsoplichter 4 jaar cel'. Daarin wordt verslag uitgebracht van een uitspraak van de correctionele rechtbank van Gent, waarbij C. bij verstek veroordeeld wordt tot 4 jaar effectieve gevangenisstraf en een boete van 5.500 euro omdat hij tientallen mensen en verenigingen zou hebben opgelicht. Het artikel werd geïllustreerd met een foto van C. en zijn vrouw (die eveneens terechtstond). In het artikel komen meerdere gedupeerden aan het woord en wordt ook verwezen naar een eerdere veroordeling van C. door het hof van beroep van Gent voor 'grootschalige oplichting'. Ook wordt melding gemaakt van de luxueuze levensstijl van C., zoals de aankoop van een villa van 1 miljoen en van enkele luxewagens, die hij niet zou hebben betaald.
Op 2 februari 2012 verscheen al eens een artikel naar aanleiding van de pleidooien in deze zaak, met als titel 'Beroepsoplichter riskeert vijf jaar cel', waarin dezelfde feiten en beschuldigingen worden vermeld en eveneens een aantal gedupeerden aan het woord komen.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan (1) dat het artikel totaal foutieve informatie bevat en de feiten verdraait waardoor ten onrechte ernstige beschuldigingen tegen hem worden geuit en de krant zelf rechter speelt, (2) dat zijn privacy is geschonden door de vermelding van zijn naam en de publicatie van een foto zonder zijn medeweten noch goedkeuring, en (3) dat de krant een recht van antwoord heeft geweigerd.

1. Foutieve en tendentieuze informatie
• Volgens klager heeft het proces helemaal niets te maken met oplichting en is hij niet veroordeeld 'als beroepsoplichter', zoals ten onrechte in het artikel wordt beweerd. Omdat hij bij verstek is veroordeeld, werd de reden van zijn veroordeling niet bekendgemaakt, en kent de journalist dus ook niet de motivering van de rechter. Het Laatste Nieuws heeft dus

volkomen arbitrair zelf een beknopte weergave van een vonnis gegeven waarvan de krant de inhoud niet kent. Het gaat om eigen veronderstellingen, beweringen en opinies, die in de coulissen ingefluisterd zijn door de advocaten van de burgerlijke partijen en die volkomen los staan van de werkelijkheid.
• Het klopt niet dat hij vier jaar de cel in moet, zoals in de titel staat, vermits hij verzet heeft aangetekend tegen het vonnis en de zaak nog een heel andere wending kan krijgen.
• Klager betwist dat hij in het verleden voor 'grootschalige oplichting' is veroordeeld, zoals in het artikel wordt beweerd. Het ging toen om een zakelijk conflict met een voormalig vennoot.
• De beweringen dat hij een huis van 1 miljoen zou hebben gekocht en niet heeft afbetaald, dat hij 6 BMW's zou hebben besteld en niet betaald, enz. zijn manifest onjuist. De werkelijkheid is dat hij wel afbetalingen heeft gedaan voor het huis en slechts één BMW heeft gekocht.
• De bewering dat hij voetbalclub Lokeren en basketbalclub Optima Gent zou hebben opgelicht bij sponsoringcontracten, is onjuist. Hij heeft beide clubs jarenlang gesponsord, maar door de financiële crisis is hij zijn verplichtingen niet meer kunnen nakomen. Hij wordt daarvoor ook niet vervolgd, en geen van beide clubs heeft zich burgerlijke partij gesteld. Eén van de clubs die in het artikel wordt geciteerd, ontkent volgens klager met Het Laatste Nieuws te hebben gesproken.
• Dat de burgerlijke partijen die in het artikel worden geciteerd niet zijn betaald, heeft enerzijds te maken met zijn aanhouding en de blokkering van zijn rekeningen, en anderzijds zijn de vorderingen fel overdreven of worden ze betwist.
• De journalist heeft ten onrechte alleen maar de versie van het openbaar ministerie weergegeven. Indien hij ook met klager had gesproken, of indien hij had gewacht op het definitieve vonnis (vermits klager verzet heeft aangetekend), dan zou hij een heel ander verhaal hebben gehoord.

2. Privacy
De vermelding van zijn voor- en familienaam en het afdrukken van een foto genomen in de rechtszaal, zonder medeweten noch goedkeuring, is volgens klager een grove schending van de privacy. Klager zegt dat hij geen publiek of bekend figuur is, en dat er geen enkel maatschappelijk belang bestond om zijn naam en foto te publiceren, zeker gezien het hier om een verstekvonnis gaat. Bovendien verbiedt de rechtbank van Gent het nemen van foto's zonder toestemming van de voorzitter én van de beklaagden.

3. Recht van antwoord
Klager stelt dat hij de journalist via Facebook en GSM om een onderhoud heeft gevraagd om aldus een recht van antwoord te formuleren. Dat werd resoluut geweigerd in opdracht van de hoofdredacteur van de krant.

Het Laatste Nieuws betwist deze beschuldigingen.
1. Foutieve en tendentieuze informatie
• Het artikel vermeldt correct dat klager veroordeeld werd tot 4 jaar cel.
• Het gaat hier om rechtbankverslagen die correct berichten over de openbare zittingen. Alle informatie en alle beweringen en opinies in de artikelen, o.m. betreffende de luxueuze levensstijl van C. en de onbetaalde huizen en auto's en zijn bedrieglijke praktijken, zijn afkomstig uit de publieke debatten of zijn citaten van betrokken partijen ter verduidelijking van de feiten.
• Dat de argumenten van C. niet aan bod komen in de artikelen, is een gevolg van zijn eigen keuze om verstek te laten gaan. De journalist was in die omstandigheden niet verplicht om een reactie te vragen.

• De journalist houdt vol dat hij wel degelijk gesproken heeft met de voorzitter van Optima Gent die in het artikel wordt geciteerd.
• In tegenstelling tot wat C. beweert, wordt hij wel vervolgd wegens oplichting ten nadele van dertig gedupeerden voor bijna 1 miljoen euro, zoals blijkt uit de dagvaarding en uit het requisitoir van het openbaar ministerie.
Bovendien werd hij door het hof van beroep van Gent in het recente verleden wél veroordeeld wegens oplichting (zoals o.m. blijkt uit een artikel uit Het Laatste Nieuws van 9 april 2008), en werd hij om die reden door het openbaar ministerie ter zitting een 'megalomane beroepsoplichter' genoemd.

2. Schending privacy
In het eerste artikel werd klager alleen met zijn initialen genoemd. Het is pas nadat de rechtbank een straf had uitgesproken, dat zijn volledige naam werd vermeld en dat een foto werd gemaakt.
Hiermee heeft de krant gehandeld in overeenstemming met artikel 23 van de code. De identificatie was volkomen terecht gezien:
• de relatieve bekendheid van klager die geregeld zelf de media opzocht, o.m. als sponsor van verschillende sportclubs;
• de zwaarwichtigheid van de feiten, namelijk oplichting van een dertigtal mensen ten belope van bijna 1 miljoen euro;
• de recidive, gezien C. in het verleden al veroordeeld werd voor gelijkaardige feiten.
Alhoewel in de regel geen foto's uit de rechtszaal worden afgedrukt, meent de krant dat dit hier verantwoord was, onder meer omdat C. verstek liet gaat, maar wel manifest aanwezig was in de zaal op het ogenblik van de uitspraak. Dat is op zich een nieuwsfeit. Klager heeft zich ook niet verzet toen er een foto werd gemaakt of heeft niet gevraagd om geen foto te publiceren.

3. Recht van antwoord
Klager heeft nooit om een recht van antwoord gevraagd.
Na het tweede artikel heeft klager via SMS en Facebook contact opgenomen met de journalist, niet om een rechtzetting te vragen voor verkeerde informatie, maar om zijn verhaal te kunnen doen over de gerechtelijke machinaties waarvan hij het slachtoffer zou zijn. Die vraag werd na overleg met de hoofdredactie afgewezen, waarna C. klacht heeft ingediend bij de Raad.

BESLISSING

1. Foutieve en tendentieuze informatie
• Op basis van de schriftelijke stukken en de uitleg op de hoorzitting is de Raad voor de Journalistiek van mening dat de krant op een correcte manier verslag heeft uitgebracht over de publieke debatten voor de correctionele rechtbank van Gent. Weliswaar zou het beter zijn geweest dat uit het artikel duidelijk was gebleken dat het vonnis bij verstek was gewezen, maar op zich maakt dit hier geen beroepsethische fout uit.
• Klager betwistte op de hoorzitting niet dat de beweringen en opinies in het artikel in verband met de auto's en het dure huis uit het requisitoir van het openbaar ministerie komen. Klager betwistte op de hoorzitting evenmin dat hij onder meer wegens oplichting vervolgd wordt.
• De journalist kan niet verweten worden dat het standpunt van klager niet aan bod komt in een artikel waarin hij verslag geeft van de publieke zitting, vermits klager om technisch-

juridische of procedurele redenen verstek heeft laten gaan en niet over de inhoud van de klacht heeft gepleit.
• De journalist, die verslag uitbrengt van de publieke zitting, is in deze omstandigheden niet verplicht om na afloop van de zitting het standpunt van de verstekgevende partij te vragen.

2. Schending van de privacy
Het Laatste Nieuws heeft in het verslag van de eerste zitting alleen de initialen gebruikt. Het is pas na de veroordeling van klager tot 4 jaar cel, dat de krant beslist heeft om de volledige naam en een foto te publiceren.
De Raad is van mening dat het maatschappelijk belang deze identificatie rechtvaardigt, gelet op de ernst van de feiten waarvoor klager veroordeeld werd en het feit dat hij in het verleden al voor gelijkaardige feiten is veroordeeld. Dat het om een verstekvonnis gaat, verandert hieraan niets.

3. Recht van antwoord
De Raad meent dat klager niet aantoont de krant een recht van antwoord te hebben gevraagd, maar die vraag pas heeft opgeworpen nadat klacht was ingediend bij de Raad.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 13 september 2012